

הפעיל – הופעל

הפעיל שלמים	הופעל שלמים
לְהַסְבִּיר	ס.ב.ר. לְהִיּוֹת מוֹסָבֵר (מִסְבֵּר)
הַסְבַּרְתִּי	הוֹסְבַּרְתִּי (הַסְבַּרְתִּי)
הַסְבַּרְתָּ	הוֹסְבַּרְתָּ
הַסְבַּרְתְּ	הוֹסְבַּרְתְּ
הַסְבִּיר	הוֹסְבֵּר
הַסְבִּירָה	הוֹסְבֶּרָה
הַסְבִּירָנוּ	הוֹסְבִּירָנוּ
הַסְבַּרְתָּם	הוֹסְבַּרְתָּם
הַסְבַּרְתָּן	הוֹסְבַּרְתָּן
הַסְבִּירוּ	הוֹסְבִּירוּ
מְסַבֵּר	מוֹסְבֵּר
מְסַבֶּרָה	מוֹסְבֶּרָה
מְסַבְּרִים	מוֹסְבְּרִים
מְסַבְּרוֹת	מוֹסְבְּרוֹת
אֶסְבִּיר	אֹסְבֵּר
תִּסְבֵּר	תוֹסְבֵּר
תִּסְבְּרִי	תוֹסְבְּרִי
יִסְבֵּר	יוֹסְבֵּר
תִּסְבֵּר	תוֹסְבֵּר
נִסְבֵּר	נוֹסְבֵּר
תִּסְבִּירוּ	תוֹסְבִּירוּ
יִסְבִּירוּ	יוֹסְבִּירוּ
הַסְבֵּר	
הַסְבִּירִי	
הַסְבִּירוּ	

הפעיל הופעל – צריך לזכור!

- עה"פ ב,כ,פ - ס.ב.ר - הַסְבִּיר - הוֹסֵבֵר (הַסְבֵּר)

(דגש בעה"פ)

- פה"פ ב,כ,פ - ב.ד.ל - הַבְדִּיל - הוֹבְדִיל (הַבְדֵּל)

(אין דגש בפה"פ)

- פה"פ גרונית, א או ע

ע.ב.ר - הַעֲבִיר - הוֹעֲבֵר (הַעֲבֵר)

(Change of vowels)

הוֹאֲכַל (ho'ochal) (הַאֲכַל)

הוֹאֲשֵׁם (הַאֲשֵׁם), הוֹעֲמֵד (הַעֲמֵד), הוֹעֲסֵק (הַעֲסֵק).....

פעלים נוספים: הוֹאֲכַל, הוֹעֲמֵד, הוֹעֲנֵק, הוֹעֲסֵק, הוֹעֲבֵר

- לה"פ גרונית, ח - צ.ל.ח - הַצְלִיחַ - הוֹצֵלַח (הַצְלַח)

(Change of vowels)

פעלים נוספים: הוֹבְטַח, הוֹכְרַח, הוֹבְרַח

- ל'ה-ל'י - הַרְשָׁה - הוֹרְשָׁה (הַרְשָׁה)

פעלים נוספים: הוֹפְנָה, הוֹשְׁקָה

- ע'ו-ע'י - ק.ו.מ - הַקִּים - הוֹקֵם

פעלים נוספים: הוֹרַע, הוֹנַח

- נחי פ'י - י.ר.ד - הוֹרִיד - הוֹרֵד

- חסרי פ'נ - נ.פ.ל - הַפִּיל - הוֹפֵל (הַפֵּל)

- נחי ל'י - הַפְנָה - הוֹפְנָה (הַפְנָה)

פעלים מיוחדים שכדאי לדעת בבנין הופעל

הופעל ע"ו ע"י ל"נ	הופעל חסרי פ"נ	הופעל נחי פ"י	הופעל נחי ל"י
(לְהָכִין) כ.י.נ. להיות מוכן (לְהָבִין) ב.י.נ. להיות מוכן	(להגיש) י.ג.ש להיות מוגש (מְגֻש)	(להוריד) י.ר.ד. להיות מורד	(להפנות) פ.נ.ה. להיות מופנה (מִפְנֶה)
הוכנתי הוכנת הוכנת הוכנת הוכן הוכנה הוכנו הוכנתם הוכנתן הוכנו	הוגשתי (הַגִּשְׁתִּי) הוגשת הוגשת הוגש הוגשה הוגשנו הוגשתם הוגשתן הוגשו	הורדתי הורדת הורדת הורד הורדה הורדנו הורדתם הורדתן הורדו	הופנתי (הַפְּנִיתִי) הופנית הופנית הופנה הופנתה הופנינו הופניתם הופניתן הופנו
מוכן מוכנה/מוכנת מוכנים מוכנות	מוגש מוגשת מוגשים מוגשות	מורד מורדת מורדים מורדות	מופנה מופנית מופנים מופנות
אוכן תוכן תוכני יוכן תוכן נוכן תוכנו יוכנו	אוגש תוגש תוגשי יוגש תוגש נוגש תוגשו יוגשו	אורד תורד תורדי יורד תורד נורד תורדו יורדו	אופנה תופנה תופני יופנה תופנה נופנה תופנו יופנו

Homework Drills week 6 Heb 120b**Verbs**

1. The broadcasting was stopped by the government.
2. The machine will be stopped (of work) next week.
3. The newspapers will be printed only next week.
4. The money was returned to the bank by the thieves. They returned every Shekel.
5. They mentioned (reminded...) you in their conversation yesterday. Your name was mentioned many times.
6. The project was completed and all the soldiers were returned home by the government.
7. The baby dropped the glass and it was broken. Now it is (in the state of) broken.
8. The secretary (f) reminded me that I was invited to the party.
9. Mother turned on the light and invited us to the table.
10. The Nobel Prize will be granted to the scientist in a ceremony in Oslo next month.

בבקשה לכתוב את הצורה הנכונה של הפועל בהפעיל או בהופעל, אלא אם כתוב אחרת:

1. המפעל (ש.ב.ת) _____ על ידי העובדים מחר.
2. העיתונים (ד.פ.ס) _____ מחר.
3. הילדים (כ.נ.ס, התפעל) _____ בכיתה היום.
4. השעור (פ.ס.ק) _____ על ידי המורה אתמול. למה הוא _____ אותו?
5. כל מה שאמרת (ק.ל.ט) _____ על ידי הטכנאי.
6. הם (ז.כ.ר פעל) _____ אותו תמיד. הם גם _____ אותו בשנה הבאה.
7. את יכולה (ד.ל.ק) _____ את האור?
8. התינוק (ל.ב.ש) _____ על ידי אמו.
9. אסור (ש.מ.ע) _____ פה קול!!!
10. (אני, ז.מ.נ) _____ על ידי מלך שבדיה.
11. אל (צ.ח.ק) _____ אותי!!!!
12. אני (ר.א.ה, עתיד) _____ לכם!!!!
13. ממשלת ישראל (ט.ו.ס) _____ את האתיופים לארץ ב-1991.
14. האתיופים ש(ט.ו.ס) _____ (ק.ל.ט, נפעל) _____ בארץ.
15. הכספים (ע.ב.ר) _____ אליכם מחר.
16. החיילים (ד.ר.כ) _____ מחר על ידי המדריך.
17. מזג האוויר טוב והחום אינו (ר.ג.ש) _____ כאן.
18. העבודה הזאת ממש (ש.ל.מ) _____ !
19. החייל (ח.ל.פ) _____ בעוד שעה על ידי חברו.
20. הם (ז.כ.ר) _____ לנו מחר מה לעשות בכסף.

ריבוי אפשרויות

1. מי (מוזכר, הוזכר, יוזכר, תזכורת) _____ בנאום שלו אתמול? את מי הוא (מזכיר, הזכיר, יזכיר, הזכרה) _____ בנאום מחר?
2. האור בחדר (מודלק, יודלק, הודלק, תדליק) _____ על ידה עוד מעט. היא כבר (הדליקה, תדליק, מדליקה, תדלוק) _____ אור בכל החדרים.
3. הן (ידריכו, הודרכו, יודרכו, מודרכות) _____ על ידה רק בעוד שבועיים. בינתיים הן צריכות לקרוא את ה(מדריך, מודרך, הדרכה, להדריך) _____ בספר.
4. הסיפור ממש (הושלם, יושלם, משלים, מושלם) _____ ! לא צריך (להשתלם, להשלים, לשלם, להיות מושלם) _____ בו שום דבר!
5. התוכניות (יוקלטו, הוקלטו, נקלטו, מוקלטות) _____ תמיד בירושלים. אין אולפן/סטודיו ל(מקליטים, מוקלטות, הקלטות, תקליט) _____ בתל אביב.

תרגיל אינטראקטיבי הפעיל-הופעל Interactive Exercise

שיעורי בית שבוע Homework week 6

<http://sites.harvard.edu/~atgproject/textbook/scripts/widget.html?type=question&quiz=test/xml/120SpringWeek6.xml>

Class Review Drills 120b spring week 6

Verbs

1. The money was passed to the politician and he was guided how to use it.
2. We only eat in restaurants that were recommended by this newspaper.
3. He always makes me laugh. He shows me funny pictures and tells me funny stories.
4. John Travolta flew his own airplane to Hawaii. We showed it to the reporters.
5. It is recommended by all family doctors to take the flu shot in the fall.
6. The prize will be passed to the winning team.
7. I want to rent this room. – Sorry, it was already rented to somebody else yesterday.
8. Osnat, will you please remind the students to read the Amos Oz's book?
9. Don't you know to dress yourself? Do you need me to dress you up (do you need that I will...)?
10. I recorded every word you said! I will give the recording to the police, and they will hear every word that was recorded.
11. Her name will be put (will be entered to) in the Dean's list.
12. He was photographed by the photographer, and his name was mentioned in the news.
13. The movie was stopped and the money was returned to the people.
14. They were invited to the Oscar Ceremony that was broadcasted in the whole world.
15. It doesn't matter where you were educated. Everybody needs to complete the army service. After your service will be completed you will be able to fly away.

חזרה בכיתה שבוע 6 Review Week 6**Sentence Translations - Vocab****סייד קשוע****Said Kashua**

1. It is unbelievable!!! So many students are going overseas on the break!
2. Hell!!! I can't find my homework! I worked so many hours and now Irit will think I didn't do it.
3. There are people that always get along in life... They don't need to struggle, just to want, and things are settled down for them.
4. There is still racism in the world, even in the USA. Officially it is forbidden, but it does exist here and there.
5. Most of the Engineering students at Harvard are men, not women. Why?
6. Mommy, it is not fair! You always ask me to clean my room and you never ask my brother!
7. There are strong storms in the spring in the USA.
8. The wanderer walked on sand and on rocks like a drunk man.

ערבי דבר אנגלית – סייד קשוע

הארץ 18.12.2014

"אתה שומע?" אמרה אשתי כשחזרה מהגן עם הילד הקטן שהצהיר כשהוא נכנס הביתה "איי אם האנגרי", "פחות מארבעה חודשים בגן והוא מדבר אנגלית כאילו נולד כאן", המשיכה אשתי ושאלה אותו אם הוא רוצה "צ'יקן טנדרז". בני הקטן הפסיק לקרוא לי אבא, והחליף את זה בדאדי, ואני, שלא אהבתי את הקריאה "אבא", ממשיך לתקן אותו גם כשהוא קורא לי דאדי. "תקרא לי באבא", אני מתעקש ללא הצלחה. הוא גם התחיל לאהוב נאצ'וס, צ'דר צ'יז ואפל ג'וס.

"זה מדהים", אמרה אשתי, "יש לו כזו תפיסה לשפות שזה לא ייאמן. כמו שהוא קלט את העברית תוך כמה חודשים הוא קלט את האנגלית בלי זמן בכלל".

"כן", עניתי לה, "אבל אם יש לו כזו שליטה בשפות, איך זה לעזאזל שעברית כן, אנגלית כן, אבל מילה אחת בערבית הבן שלך לא מצליח להגיד".

"נו בסדר", היא אמרה, "מה אתה רוצה מהילד?"
"שום דבר".

למען האמת אני מאוד שמח שהבן הקטן שלי הצליח כבר להתמודד עם האנגלית ולהסתדר בגן שלו. למרות שעמוק בפנים אני חושש שההחלטה שלו לא לדבר ערבית היא סוג של גזענות. איכשהו כבר בגיל שלוש הוא פסל את הערבית כשפה רשמית.

גם הילדים הגדולים כבר מסתדרים נפלא עם האנגלית, הילדה הגדולה עברה בחינת אנגלית בתחילת השנה ובבית הספר החליטו שהיא יכולה ללכת לכיתת האנגלית הרגילה ולא לכיתת "אנגלית כשפה שנייה", והבן האמצעי כבר מכין שיעורי בית ללא עזרה. שזה סוג של נחמה גדולה, כי אולי אני יודע לדבר קצת אנגלית, אבל חוץ מטריאנגל, וזה בעיקר בגלל שנולדתי במשולש, אני לא מכיר שום מושג בהנדסה או בחשבון. אפילו איך אומרים "כפול" ו"חלקי" לא ידעתי, שלא לדבר על שברים. כי אולי אני מדבר אנגלית טוב, אבל האנגלית שלי היא פוליטית, את מרביתה למדתי מראיונות של סאיב עריקאת.

להצהיר to declare

להתעקש to insist

לא ייאמן it is unbelievable

לקלוט to absorb

שליטה control

לעזאזל to hell, damn it

להתמודד to cope, to struggle

להסתדר to manage, get along

לחשוש to fear

סוג a kind of

גזענות racism

לפסול to disqualify

רשמית officially

נחמה comfort

הנדסה engineering

כפול multiplied by

חלקי divided by....

שברים

מרבית most of

בהיסח דעת inadvertently

בכל אופן, הילדים כבר שולטים באנגלית וזו הקלה גדולה כי עכשיו הם יכולים לקרוא לנו מכתבים מהרשויות, לצפות בסי.אן.אן ולהסביר לנו מה בדיוק קרה בפרגסון.

"אבא", הכריז השבוע בני האמצעי, "היום ניצחתי בכיתה בחידת 'האנאקה'".

"חידת מה?"

"האנאקה", הוא אמר לי, "נו אבא, כך הם אומרים חנוכה בבית ספר".

"האנאקה" היא ביג דיל בארצות הברית. כמעט בכל תוכנית טלוויזיה או רדיו שאני מקשיב להן לאחרונה אני שומע את המגישים והמנחים מברכים לרגל הקריסמס הבא עלינו לטובה אך גם מברכים על החנוכה. איך זה לעזאזל שחנוכה תפס כאן ואילו ברכה אחת ברדיו על חג הקורבן לא שמעתי כאן בשום כלי תקשורת? מה אחוז המוסלמים בארצות הברית בכלל? ומה אחוז המוסלמים שעובדים ברדיו או בטלוויזיה?

"תראה", הבן שלי הוציא מהתיק סביבון שהוא הפרס הראשון בחידון חנוכה, "כתוב כאן ראשי תיבות של 'נס גדול היה שם'", הוא אמר, ולא "נס גדול קרה פה", כמו שיש בארץ. זו היתה אולי השאלה הכי קשה בחידון חנוכה, והבן שלי ידע את התשובה כי שמע אותה מפיו של אשורולוג שהתארח אצלנו לארוחת ערב.

"למה, יש עוד יהודים בכיתה שלך?" מצאתי את עצמי שואל בהיסח דעת.

"בטח" ענה הבן שלי, "ג'רמי, אבא שלו רב רפורמי".

"אלה לא נחשבים", אמרתי, והתחלתי להרגיש מוטרד מכל עניין הבלבול הזה שיש למורים של הילדים שלי. הם מאוד מבולבלים מהדרכון הישראלי שבו נרשמו לבתי הספר והם לא יכולים להבין שבישראל יש גם לא יהודים.

"מה אתה רוצה מהאמריקאים", אמרה אשתי, "גם ראש הממשלה בארץ לא יודע שיש גם לא יהודים".

"בסדר, בסדר", עניתי לה בביטול, והחלטתי שאנחנו חייבים לספר למחנך של הבן האמצעי שאנחנו לא יהודים.

זה לא נעים. הוא שאל את הבן שלי מאיפה הוא, והבן שלי ענה שהוא הגיע מירושלים. המחנך לחש לבני כבר

ביום הראשון של בית הספר, "ביי דה וויי, איים ג'ויש טו", ומאז אנחנו מקבלים ברכות לראש השנה, צום קל

ביום כיפור, ועכשיו חנוכה שמח.

"חייבים לטפל בזה", הודעתי לאשתי לקראת יום ההורים שלפני חופשת חג המולד-חנוכה, "המורה חושב שאנחנו יהודים".

"אז מה?" אמרה אשתי, "גם אתה חלק מהג'ואיש סטדיז באוניברסיטה".

"טוב", אמרתי לה, "זה לא קשור לעניין".

"אבל אבא", הבן שלי ניסה להתחנן השבוע בדרך לפגישת ההורים, "למה לספר?"

"כי זה לא הוגן", עניתי לו, "אין שום סיבה שהמורה שלך יחשוב שאתה יהודי. זה יהיה בסדר, אתה תראה. הוא ימשיך לאהוב אותך אותו הדבר".

"אבל..." הוא ניסה שוב ולא המשיך. באן.פי.אר סיפרו שיש טבח בבית ספר בפשוואר שבפקיסטן, הכתב משם מספר על יותר מ-140 הרוגים, מרביתם ילדים. כיביתי מהר את הרדיו וקיוויתי שהבן שלי בכל זאת לא יודע מספיק אנגלית. הבטתי לעברו במושב האחורי. הוא הביט החוצה מהחלון אל השמים האפורים.

"שלום", אמר המורה שלו כשעמדנו בפתח הכיתה וחייך חיוך גדול.

"שלום", עניתי בחזרה, והושטתי יד למשקוף הימני של הדלת לנשק מזוזה שלא היתה בכניסה, "האפי האנאקה".

ציור: אבי עופר

לא הוגן not fair

טבח massacre

לכבות to turn off

הבטתי לעברו I looked at his

direction

מושב אחורי back sit

משקוף lintel

מכתב ראשון: סייד קשוע לאתגר קרת

הי אתגר,

מה שלומך, ואיך שירה ולב?

זה כל כך מוזר לי לכתוב לך אתה יודע. דווקא השבוע חשבתי עליך. דיברתי עליך בכיתה שלי ובסוף הבאתי לתלמידים סיפור קצר שלך, "שימותו". קראנו חצי במשך שעה וחצי. חמודים הסטודנטים שלי אבל העברית שלהם על הפנים. אבל לא בגלל זה חשבתי עליך בכלל, אלא בגלל החורף שהתחיל כאן לתת את אותותיו. זאת אומרת החורף לא התחיל, אולי רק תחילת הסתיו אבל כבר קר כמו בשיאו של חורף ירושלמי. קר במרכז אילינוי, וכמעט כל מי שפוגש אותי ומבין שרק הגעתי לכאן מרגיש חובה להזהיר אותי מהחורף האכזר שמצפה לנו כאן. השבוע היינו צריכים לקנות בגדים חמים. כפי שאתה יודע הגענו לכאן בקיץ, או יותר נכון ברחנו לכאן בקיץ ומלבד כמה חולצות קצרות וכמה זוגות מכנסיים כמעט ולא לקחנו כלום מהבית, והנה החורף כבר מגיע ואין לילדים שום דבר חם ללבוש. "תלכו לטי ג'י מקס", אמרו מכרים חדשים שעוזרים מאוד כאן ומקלים על ההתאקלמות, "יש להם דברים טובים שם והם די זולים."

"אל תקנו מהקניון", אמרו לנו הורים לילד ישראלי שהבן שלי פגש ביסודי, "יש אוטו לט ענק במרחק של חצי שעה נסיעה, יופי של בגדים במחירים מצוינים". הקשבנו לעצתם של החברים החדשים, וקנינו לילדים בגדים ממחסני עודפים עד שזה הגיע למעילים. "על מעילים לא מתפשרים", אמרתי לאשתי, "לא במרכז אילינוי, לא בחורף כמו שמבטיחים". ואתה יודע זה היה בגללך שאני לא מתקמצן על מעילים. אתה בטח לא זוכר אבל פעם כשחלקנו מונית מלייפציג לברלין, אולי לפני 15 שנים, סיפרת לי על אבא שלך ואצלי נחקק המשפט, "הוא שרד בגלל שהוא לקח מעיל." "על מעילים לא מתפשרים", אמרתי לאשתי, "מוכרחים לקנות את הכי טובים, את הכי יקרים."

בכל מקרה, אנחנו בשמפיין אילינוי. אין כאן הרבה מה לעשות, יש אוניברסיטה ושדות תירס אינסופיים, חוץ מזה אני לא יודע הרבה. היית מאמין שעברו כבר חודשיים ולא יצאתי אפילו פעם אחת לשתות בירה? אני לא יודע אם יש כאן בכלל בארים שווים. אהיה חייב למצוא ממש מהר, בינתיים היינו עסוקים בלהתארגן בבית, למצוא בתי ספר לילדים, למצוא את דרכי באוניברסיטה ולדעת איפה קונים טחינה ומלפפונים. איכשהו הילדים הסתדרו מהר מכפי שחשבתי, למרות השפה החדשה והזרה להם לחלוטין, למרות מזג האוויר והאוכל, וזה שהם נפרדו מהחברים הם נראים לי בסך הכל מאושרים, אני יודע כי אני רואה כיצד הם מאיצים בי בבוקר להתניע את המכונית ולצאת מוקדם מהבית כי הם לא רוצים לאחר ללימודים. איכשהו גם אשתי מסתדרת כאן, למרות שפחדתי שהיא תשתגע משעמום מעצם העובדה שהיא לוקחת בפעם הראשונה מזה 20 שנה חופש מהלימודים והעבודה.

ואני שכל כך שמחתי שהלכתי, שלקחתי את המשפחה שלי רחוק מהמקום הנורא הזה שנקרא הארץ, שהרחקתי אותם מריח אבק השריפה והדם, מוצא את עצמי לפעמים אומלל מכולם. אני מפחד להישאר כאן, ואני כל כך מפחד מהיום בו אצטרך לחזור הביתה, לירושלים, לישראל, לפלסטין. העזיבה שלנו הייתה טראומטית. הרגשתי כמו פליט שנס על נפשו, וההחלטה לעזוב במהרה הייתה עוד בכלל לפני שהתחילה המלחמה עם עזה. ביום בו נשרף הנער הפלסטיני בירושלים הבנתי שאני לא יכול יותר לתת לילדים שלי לצאת מהבית. באותו יום התקשרתי לסוכנת הנסיעות וביקשתי שתוציא אותנו הכי מוקדם שהיא יכולה. לצערי זה לקח לה כמה ימים, והמלחמה הארורה, עוד מלחמה ארורה כבר החלה, והגזענות שראיתי אותה ממריאה מאז סוף שנת 2000 הגיעה לשיאים מחרידים. כל כך פחדתי והרגשתי נרדף ממש. אתה מבין, אתה סוג של כוכב, ובשיא ההצלחה, סרט עומד לצאת לקולנוע באותו קיץ וסדרה חדשה הצטלמה באותם ימים ראשונים של המלחמה, ופתאום אני הופך להיות האויב. פתאום כל עיתונאי זב חוטם מרגיש שהוא יכול לכלות את זעמו בי, פתאום אני מפחד מנערת המים על הסט של הצילומים אתגר, פתאום גם עוזר הפקה שמעולם לא פגשתי מרגיש שהוא יכול לעמוד מולי כשאני מגיע ליום צילומים ולהגיד לי בתחושת עליונות ברורה, "אנחנו צריכים להיכנס באם אמא שלהם אחד אחד", ואני מפחד. אני מפחד מהשכנים הקרובים וטובי הלב שלי כי בעיניהם נדלק מבט שלא הכרתי לפני המלחמה, אני מפחד מהברמן שמזג לי את אותה בירה יותר מעשרים שנים.

אשתי תמיד טענה שאני פחדן עם הפרעת אישיות פרנואידי, אמרה שהמצב מפחיד אבל שאני מגזים. אבל נשבע לך אתגר ראיתי כיצד מבטם של חברי היהודים הקרובים ביותר מתחלף. לפעמים הם ניסו לא להביט לי ישר בעיניים ולפעמים מבטם האשים, התנשא, שנא. אתה מבין, אני כל כך מפחד לחזור ארצה אני שמעולם לא תיארתי לעצמי שארצה להיות מורה, ובארץ כשעשיתי את זה שנאתי את זה עד מאוד, יוצא מגדרי כאן בהכנות ובדיקות שיעורים לקראת כל מפגש עם הסטודנטים בתקווה שירצו אותי להישאר עוד שנה, ואלי אחר כך עוד שנה. אני מעולם לא חשבתי קודם לכן לגור במקום אחר, כשהייתי נשאל לעיתים קרובות, האם שקלת לעזוב את הארץ? תמיד שללתי את האפשרות בגאווה, "מה פתאום, יש לי מלחמה לנהל כאן". ואתה יודע בקיץ האחרון הבנתי שהפסדתי. בקיץ האחרון שארית התקווה שהייתי בליבי נרמסה. בקיץ האחרון הבנתי שאני לא יכול יותר לשקר לילדים שלי ולהגיד להם שיום אחד הם עוד יהיו אזרחים שווים במדינה דמוקרטית. בקיץ האחרון הבנתי שלערכים אזרחי המדינה לעולם לא היה עתיד טוב יותר. להיפך זה רק ילך ויחמיר, הגטאות בהם נגור יהיו רק יותר צפופים, אלימים, ועניים עם השנים. לילדים שלי, הבנתי בקיץ האחרון, אני כבר לא יכול להבטיח עתיד טוב יותר.

ומצד שני אני כל כך מפחד להישאר כאן, מה יש לי לחפש כאן בלי כתיבה? ומה אעשה בלי העברית שרק בה אני מסוגל לכתוב. בהתחלה חשבתי שאלמד שפה חדשה, שאזנח את העברית לטובת האנגלית, ותאמין או לא, הספר הראשון שקניתי כאן היה ספר שלך. וכמה מעליבה היא התחושה שאם כבר אני מחפש שפה חדשה אינני שוקל את הערבית, שפת אמי כאופציה ראויה. הנה אני פלסטיני ערבי שידוע לכתוב רק בעברית ותקוע במרכז אילוני. אומנם אני

יודע שגם אתה ואשתך עברתם ימים קשים כי העזתם להשמיע קול אחר שמתנגד לאלים ולמכונות המלחמה, אבל בכל זאת אני כותב לך אולי כי אני רוצה שתיתן לי קצת תקווה, אתה יכול גם לשקר אם בא לך, בבקשה אתגר, ספר לי סיפור קצר עם סוף טוב, בבקשה.

***

מכתב שני: אתגר קרת לסייד קשוע

הי סייד,

מאוד משמח לקבל ממך מכתב ומאוד מעציב לקרוא אותו. לא נעים לי לומר, אבל אני מכיר לא רע את העיירה שבה אתה גר באילינוי. לפני כמה שנים, כשלב עוד היה בגן, הוזמנתי להרצות באוניברסיטת אילינוי ונסעתי לשם עם המשפחה לכמה שבועות. כשחזרנו לישראל כל אחד מאיתנו שקל כמה קילוגרמים יותר, וכולנו בירכנו על כך שחברות התעופה גובות תשלום על משקל עודף רק של מזוודות ולא של בני אדם. ככה זה כשאתה חי במדינה שבמקום לחגוג את יום כיפור ואת יום השואה חוגגת את יום הדונאט (נשבע לך שיש דבר כזה). עד היום לב טוען שרומא וניו יורק הן ערים מרתקות, אבל אף מקום בעולם לא מתקרב לאורבנה אילינוי, והכל בגלל אולם הבאולינג ומשחקי הווידאו שהוא זוכר לטובה (הדבר שהכי הרשים אותו באולם ההוא היה המספר האדיר של מכונות למכירת פחיות משקה). אז אני לא מתפלא שהילדים התאקלמו בקלות (אתה חייב להגביל אותם בכמויות הפנקייקים והדונאטים, אחרת זה ייגמר רע, כשזה מגיע לתזונה המטבח האמריקאי יותר מסוכן מדאעש), ואני גם יכול בקלות להבין למה אתה לא ממש מוצא שם את מקומך. ביקשת ממני סיפור אופטימי עם סוף טוב, אז הנה, אני מנסה.

אם הבעיה היא לא בשטח אלא באנשים, כל שצריך לעשות הוא לשדרג את רעיון ה"שתי מדינות לשני עמים" לרעיון ה"שלוש מדינות לשלושה עמים", כך שבמדינה אחת יגורו הפלסטינים, בשנייה הישראלים, ובשלישית הפונדמנטליסטים

שנת 2015 היתה שנה היסטורית במזרח התיכון, והכל בגלל הברקה מפתיעה של סופר ערבי ישראלי גולה. ערב אחד ישב הסופר בחצר ביתו שבאורבנה אילינוי והביט בשדות התירס האינסופיים שהתפרשו עד קו האופק. כשהתבונן מהמרפסת בכל השטח העצום הזה לא היה יכול להימנע מהמחשבה שאולי מה שגורם לכל הצרות במקום שממנו הוא בא הוא, פשוט, שאין שם מספיק מקום לכולם. "אילו רק יכולתי לארוז את כל השדות האלה במזוודה שלי," אמר לעצמו, "לקפל אותם טוב-טוב, קטן-קטן, הייתי יכול לטוס איתם בחזרה לארץ. במכס הייתי עובר במסלול הירוק של אלה שאין להם מה להצהיר, כי מה כבר יש לי? זה

לא שהבאתי איתי במזוודה איזה אידיאולוגיה חתרנית או משהו אחר שעשוי לעניין פקידי מכס, רק סתם שדות עצומים של תירס שקיפילתי קטן-קטן. וכשאגיע הביתה אפתח את המזוודה, אוציא אותם, ושאזאם!

פתאום תהיה מספיק אדמה לכולם: לפלסטינים, לישראלים, יישאר מקום אפילו לפארק שעשועים ענקי שבו ישקיעו שני העמים יחד את כל הידע והטכנולוגיה שאגרו עד היום בפיתוח כלי נשק, רק שהפעם זה יהיה כדי לייצר את רכבת ההרים המדהימה ביותר בעולם." הוא נכנס הביתה נרגש וניסה לחלוק את התובנה המפעימה הזו עם אישתו, אבל היא מיאנה להתרגש. "רד מזה", היא אמרה לו בקול קר, "זה בחיים לא יעבוד." הסופר הודה שעדיין עומדים בפניו כמה וכמה קשיים לוגיסטיים, כמו לשכנע את החוואים באילינוי לתת לו את כל שדות התירס האלה, שלא לדבר על מציאת טכניקת הקיפול הנכונה שתאפשר לו לדחוס את כל השדות האלה למזוודה אחת גדולה. אבל, הוא נזף באישתו, הקשיים השוליים הללו הם לא סיבה לזנוח רעיון שיכול להביא לשלום אזורי. "זאת לא הבעיה, טמבל", אמרה אישתו, "גם אם היית מצליח לדחוס למזוודה המרוטה שלך את כל האדמה שבעולם, לא היית מצליח להביא שלום לאזור. הדתיים הרדיקאליים בצד אחד יגידו שהאל הבטיח את כל שדות התירס האלה להם, בזמן שהגזענים המשיחיים בצד האחר יגידו שאלה שדות התירס שלהם. "אין מה לעשות, בעלי", היא אמרה ומשכה בכתפיה, "נולדנו במקום שאמנם יש בו הרבה בני אדם שרוצים לחיות זה לצד זה בשלום, אבל גם יש בו מספיק אנשים משני העמים שלא רוצים, והם אף פעם לא ייתנו לזה לקרות".

באותו לילה חלם הסופר חלום מוזר, ובחלומו שדה תירס אינסופי, ומתוך השדה משוגרים טילים שמיוחסים על ידי טילים נגד טילים ומטוסי קרב חולפים ומטילים פצצות מהשחקים. השדה בער כולו והסופר מצא עצמו תוהה, עוד בעודו חולם, מי לעזאזל נלחם כאן במי? שכן בחלום לא היו כלל אנשים, רק טילים, פצצות וקלחי תירס בוערים. למחרת בבוקר שתה הסופר בשקט את הקפה האמריקאי המגעיל שלו בלי לומר אפילו בוקר טוב לאישתו (הוא מאוד נעלב מזה שקראה לו טמבל יום קודם לכן), ואחרי שהוריד את הילדים בבית הספר ובגן התיישב ליד המחשב שלו וניסה לכתוב סיפור. משהו עצוב כזה, עם הרבה רחמים עצמיים, על איש ישר וטוב שהחיים ואישתו מתאכזרים אליו בלי כל סיבה. אבל בעודו שוקד על הסיפור צץ בראשו רעיון גאוני, טוב פי מאה מהקודם, איך לפתור את בעיות המזרח התיכון. אם הבעיה היא לא בשטח אלא באנשים, כל שצריך לעשות הוא לשדרג את רעיון ה"שתי מדינות לשני עמים" לרעיון ה"שלוש מדינות לשלושה עמים", כך שבמדינה אחת יגורו הפלסטינים, בשנייה הישראלים, ובשלישית יגורו הרדיקאליים הפונדמנטליסטים, הגזענים וגם כל שאר אלה משני העמים שסתם אוהבים לריב. בניגוד לתוכנית קיפול שדות התירס, בתוכנית הנוכחית אישתו כבר זילזלה פחות, שלא לדבר על ברק אובמה, שאותו פגש הסופר בוקר אחד במקרה בדיינר בתחנת דלק בפאתי אורבנה אילינוי.

בתוך עשור איכלסו את אותה פינה קטנטונת במזרח התיכון זו לצד זו מדינת ישראל, מדינת פלסטין ומדינת "רק-כוח-הם-מבינים", שהיתה נתונה במלחמת אזרחים תמידית ולא התחבבה על איש מלבד על סוחר נשק ועל כתבי רשתות החדשות. הסופר (שבסיפור הוא מאוד צנוע) סירב בנימוס לפרס הנובל לשלום

שהוצע לו, ארז את המזוודה וחזר עם משפחתו לביתו הישן בישראל. ובכל פעם שברק אובמה היה קופץ לביקור במזרח התיכון במסגרת נסיונותיו הכושלים להשכין שלום בקרב אזרחי מדינת "רק-כוח-הם-מבינים", הוא היה קופץ לביקור בביתו של הסופר שהצליח להביא במו ידיו שלום לעמו. וכך הם היו יושבים יחד בדממה במרפסת שצפתה לטרסות שבעמק ונוגסים בתיאבון בקלחי התירס שנחו לפנייהם.

זה הסיפור. אני לא בטוח שזה ממש סיפור ולא יודע אם הוא באמת אופטימי, אבל זה הכי טוב שיצא לי. שמור על עצמך, ומה שלא יהיה, אל תחסוך ואל תעגל פינות בקטע של מעיל. מעיל זה דבר חשוב.

שלך,

אתגר

***

מכתב שלישי: סייד קשוע לאתגר קרת

שלום אתגר,

טוב, קראתי את מכתבך פעמיים לפחות וקיוויתי בכל זאת למצוא שביב של תקווה אך לשווא. למרות שאני אשקר אם אכחיש את העובדה שרעיונות לפתרונות אפשריים עולים בראשי כשכאני נוסע על פני אותם שדות תירס אין סופיים.

ועם כל התירס שיש כאן, הם לא מכינים פיצה עם תירס כמו בארץ. פשוט אין להם דבר כזה, וזו באמת התוספת המועדפת על הילדים שלי כשזה מגיע לפיצה. ואובמה? בחיים לא הייתי נותן לו לאכול אצלי תירס במרפסת, זה מה שחסר לי, שנשיא ארצות הברית ישאיר לי פירורים על הרצפה.

חוץ מזה, מה זאת אומרת אין מקום לכולם? אתה באמת חושב שהבעיה היא שהארץ קטנה? לא יודע, לפעמים נדמה לי שהבעיה המרכזית היא לדעת מה זה הארץ בכלל? מה הם בדיוק הגבולות שלה? כשאתה אומר הארץ אתה כולל את הגדה המערבית ואת עזה? פעם חשבתי שיום יבוא ונדע מהם גבולות המדינה, ממשלת ישראל בהיותה בעלת השליטה תודיע בטקס חגיגי על גבולותיה הרשמיים של המדינה, ותודיע שכל מי שחי בגבולות המדינה הינו אזרח שווה זכויות באותה מדינה. בינתיים זה לא קרה והשבוע שוב קראתי שהממשלה הכריזה על סיפוח של עוד 4,000 דונם משטחי הגדה להתנחלויות או לאדמות מדינה או עוד הגדרה שמשמעותה גזילת אדמות מפלסטינים לטובת יהודים.

תגיד אתגר, כמה אתה מפחד ממה שהממשלה עושה? זאת אומרת כמה אתה מפחד שהעולם כולו יתחיל להתייחס לישראל באופן רשמי כאל מדינת אפרטהייד? אותי זה מפחיד מאוד מאוד

תגיד אתגר, כמה אתה מפחד ממה שהממשלה עושה? זאת אומרת כמה אתה מפחד שהעולם כולו יתחיל להתייחס לישראל באופן רשמי כאל מדינת אפרטהייד? אותי זה מפחיד מאוד מאוד. היית מאמין שעדיין אכפת לי מהמדינה? אני לא מתכוון לממשלה חלילה או להגדרתה של המדינה כמדינה יהודית, אני מתכוון לעתיד של המקום הזה שבו חייתי. אני באמת לא בטוח כמה המדינה רואה באזרחיה הערבים אזרחים בכלל, היא עושה הכל בשביל להסביר לנו שאנחנו שארית, בעיה דמוגרפית, גייס חמישי. אבל אני תמיד התעקשתי לתפוס את עצמי כאזרח המדינה ולא רק בשל ההגדרה הפורמאלית של משרד הפנים. תמיד טענתי שאני אזרח שאכפת לו מהמדינה, שהעתיד של המקום הזה חשוב לי כאזרח שאין לו מדינה אחרת, וחשוב לי שהמקום הזה יהיה מקום טוב לחיות בו לילדים הערבים שלי בדיוק כמו לילדים היהודים של השכנים שלי.

אתה לא יודע כמה מפחיד אותי הרגע שבו לא אוכל יותר להגיד שאני אזרח של המדינה. אתה יודע, בכנס אחד שהשתתפתי בו לאחרונה, מישהי מהקהל שאלה אותי אם אני חושב שמדינת ישראל היא מדינה לגיטימית. התחלתי ממש להזיע. "כן", עניתי לה, "זאת אומרת, הממשלה עושה דברים נוראים שאינם לגיטימיים, הכיבוש אינו לגיטימי, ההתנחלויות הן פשע, אפליית האזרחים הערבים היא גזענות טהורה, מה גם שהמדינה קמה על חורבות העם הפלסטיני, הנכבה כמוזן ו.....". ואותה אישה בקהל המשיכה, "נו? אני לא מבינה, ואתה עדיין טוען שהמדינה היא לגיטימית?". "אבל האנשים", ניסיתי לענות לה, ואולי לעצמי, "את מבינה יש שם אנשים ו.....".

בקיזור אתגר זה מאוד מאוד מפחיד אותי. אני יודע שבארץ קופצים וצועקים ואומרים איך אתם בכלל מעיזים להשוות לדרום אפריקה? אבל מה שקורה בשטחים הוא הפרדה על בסיס גזעי, עצם העובדה שמתנחל יכול להצביע, לנוע בחופשיות לקבל ביטוח לאומי ורפואי ופלסטיני לא, היא הפרדה על בסיס גזעי. וזה לא רק בשטחים אלא בתוך גבולות 48', כשאנחנו מדברים על אזרחים ערבים כמוני. איך אפשר לקרוא השבוע בעיתון שבג"ץ דחה עתירה נגד חוק ועדות הקבלה שנותן סמכות חוקית למה שתמיד היה קיים בפועל ומטרתו למנוע מאזרחים ערבים גישה לאדמות מדינה? אדמות מדינה שכולם היו בבעלות ערבית לא לפני הרבה זמן. כיצד ניתן להסביר את העובדה שאזרח אינו יכול לגור בכל מקום שירצה במדינה? שלאזרח הערבי אין גישה ליותר מ-80 אחוז משטחה של המדינה, אם לא על ידי הפרדה גזעית?

ולמרות זאת, היית מאמין, למרות זאת אני אומר לעצמי אבל האנשים, אני מכיר שם אנשים שהם חברים שלי ושל הילדים שלי, שכנים, שותפים, אנשים טובים בסך הכל, חיי אלוהים שהם בסדר. לא יודע, ובכלל מה אני בא אליך בטענות פוליטיות, נדמה לי שאני מכיר אותך מספיק טוב כבר בשביל לדעת שאתה לא

הכתובת הנכונה לפריקת תסכול מדיני, למרות שאתה ישראלי, זאת אומרת יהודי ישראלי. אתה רואה עכשיו אני עושה כמו הישראלי הממוצע שפונה אלי לשאול אותי בשל היותי ערבי, "תגיד מה הקטע של דאעש? מה המניע שלהם בכלל?". כאילו מעצם היותי ערבי אז ודאי אני מכיר את הגן, אותו גן מסתורי שגורם לכל הערבים לפעול אותו דבר, אומנם אותו גן יכול להיות רדום, אבל לך תדע מתי הוא קם לתחייה, זה רק עניין של זמן. אז אני מצטער על כך, ובכל זאת אתגר, מה הבעיה של הישראלים, למה הם מתנהגים כך? תעשה טובה רק אל תגיד לי פחד, כי זו תכונה שאני מעריך ומוקיר מקרב לב, אבל פחד לא יכול להסביר אפליה, ופחד לא יכול להסביר התנחלות בלב חברון או סילוואן, ופחד לא מסביר מדוע להשאיר כפרי ערבי צמא. אז מה זה אתגר?

סליחה אם הכבדתי עליך, אבל אתה התחלת עם התירס וזה שאין מקום לכולם. פה הייתי מוסיף סמיילי, ובאמת רציתי לשאול את דעתך על סמיילי ושאר סימני פרצופים. כביכול כסופר אני נמנע מלהשתמש בהם גם במיילים ומסרונים

טוב סליחה אם הכבדתי עליך, אבל אתה התחלת עם התירס וזה שאין מקום לכולם. פה הייתי מוסיף סמיילי, ובאמת רציתי לשאול את דעתך על סמיילי ושאר סימני פרצופים. כביכול כסופר אני נמנע מלהשתמש בהם גם במיילים ומסרונים, כי לכאורה זה כבר רמה נמוכה של סגנון כתיבה. אבל מצד שני חשבתי על הראשונים שהתחילו להשתמש בסימני שאלה וקריאה וכיצד סופרים רציניים ראו בהם סוג של בוגדים זולים שמשתמשים בציורים כשהם נכשלים להביע רגשות במילים. מה אתה אומר?

דרישת שלום חמה לשירה וללב מהדוד באמריקה. תבואו לבקר, יש מקום לכולם.

שלך,

סייד

***

מכתב רביעי: אתגר קרת לסייד קשוע

שלום סייד,

המכתב האחרון שלך באמת הכביד, אבל זאת לא אשמתך, זאת אשמת המציאות ששוקלת טונות. רק לפני כמה ימים עצרתי ברחוב נהג מונית מאוד ידידותי. אחרי שהראה לי תמונות של ילדיו ("יצאו יפים, אבל זה רק בזכות האמא"), הציע לי סוכריית מנטה והזמין אותי לראות סרטוני עריפה של דאעש בנייד שלו ("מזהיר מראש: לא לבעלי לב חלש!"), הוא התחיל לדבר איתי על פרנסה. "כל המלחמה", הוא אמר, "אנשים לא הוציאו את האף מהבית, לא היה מצב רוח."

וכשלאנשים אין מצב רוח – לי אין פרנסה." מהר מאוד המונולוג שלו הגיע לפוליטיקה, ובאופן מפתיע הוא אמר פתאום, "די כבר. נמאס. כל שנה וחצי מלחמה. לגמור איתם אף פעם לא נצליח, אז בוא כבר ניתן להם מדינה ושייחנקו איתה. רק שיעזבו אותנו כבר בשקט." בהמשך השיחה הוא אמר שבבחירות האחרונות כולם נראו לו אפסים ורמאים אבל בסוף הוא הצביע ליכוד, ושבבחירות הבאות הוא כבר מתכנן לא להצביע בכלל. מה שבטח אומר שבסוף הוא שוב יצביע ליכוד.

ביקשת שאנסה להסביר לך למה העוולות שתיארת ממשיכות לקרות, וגם הוספת שלא אגיד שזה בגלל הפחד. אז אני אנסה להסביר, למרות שאני לא לגמרי בטוח שאני מבין, ואני לא אגיד שזה בגלל הפחד, כי מה שהרגשתי סביבי במלחמה האחרונה לא היה פחד אלא תחושה כללית של חוסר אונים וייאוש. במהלך המלחמה קראתי תוצאות של סקר שהראה שקרוב לתשעים אחוזים מהישראלים הם בעד כיבוש כל עזה ומיטוט החמאס, אלא שיום לפני זה נתקלתי בתוצאות של סקר אחר, ולפיהן כשמונים אחוזים מהישראלים לא מאמינים שכיבוש עזה יצליח להביא למיטוט החמאס.

החשבון הפשוט מראה שרוב הישראלים שדוגלים בשימוש בכוח ובעוד יותר כוח, לא באמת חושבים שייצא מזה משהו טוב, הם פשוט לא מאמינים שקיימת אלטרנטיבה. "האלימות היא מפלטם האחרון של חסרי היכולת", כתב אייזק אסימוב, והרצון הקולקטיבי הזה להגיע להכרעה אלימה במלחמה האחרונה בא אצל רבים מאזרחי ישראל מהמקום שבו מרבית בני האדם יכולים לתת בעיטה למכונת משקאות קלים שבלעה מטבע בלי להוציא להם את הפחית: הם עושים את זה לא כי הם חושבים שזה יעזור במשהו לקרב את שפתייהם היבשות למשקה הצונן, הם עושים את זה כי לא עולה להם בראש שום רעיון אחר.

לפני כמה ימים לב ביקש משירה שאני והיא נפסיק לדבר עם אנשים על זה שאנחנו רוצים שלום. כששירה שאלה אותו למה, הוא התפלא, "אמא, לא לימדו אותך כלום בבית ספר? את יודעת מי אמר שהוא רוצה שלום? רבין, סאדאת, ג'ון לנן

הנימוקים שאני נתקל בהם היום אצל כל כך הרבה ממכרי הם: הפונדמנטליזם האיסלמי מתעצם בכל העולם, המשטרים באזור לא יציבים, וכל משא ומתן יסתכם באובדן שטח ללא תמורה, כי ממילא אין שם בעל הבית. וזה עוד מה שאני שומע מאלו שמנסים להיות שכלתנים. הרבה אחרים פשוט יפסלו כל רעיון או יוזמה במשפט נוסח "הם לא רוצים שלום, ולא יפסיקו להילחם בנו עד שיקבלו גם את תל אביב ואת יפו". וכל הספק-טיעונים האלה לא מצליחים להסתיר רגש אחד: ייאוש. וייאוש הוא רגש מסוכן הרבה יותר מפחד. כי פחד הוא רגש אינטנסיבי, וגם אם הוא יכול לרגעים לשתק, בסופו של דבר הוא קורא לפעולה, ובאופן מפתיע גם יכול לייצר פתרונות. בעוד שייאוש הוא רגש שקורא לפסיביות ולקבלה של המציאות גם אם היא בלתי נסבלת, והוא מזהה בכל זיק של תקווה ובכל רצון לשנות אויב מסוכן.

קל לי להבין מדוע ישראלים רבים כל כך בחרו בייאוש. ההיסטוריה של הסכסוך הזה לא מפסיקה לדכא. כל כך הרבה החמצות וגילויים של אי אמון ושל חוסר אומץ מצד כל הצדדים נפרשו כאן לאורך השנים, בהתמדה של כוח טבע כמעט. אבל גם אם האשמה בכישלון שייכת לכולם, האפשרות להתניע מהלך שיחלץ אותנו מתוך המציאות הבלתי אנושית הזאת נמצאת בראש ובראשונה בידינו הישראלים (מצטער שאני גורר גם אותך פנימה, סייד, אבל לא יעזרו אלף גרין קארדים, אתה בשבילי תמיד תישאר ישראלי). ישראל היא הצד החזק יותר בסכסוך, וככזה היא היחידה שיכולה באמת ליזום ולהוביל שינוי. ולשם כך היא תהיה חייבת להיפרד מהייאוש הזה, שכמו הרבה ייאושים אחרים, הוא לא יותר מנבואה שממשיכה להגשים את עצמה.

ואני מאמין שזה יקרה. אני מאמין שהייאוש הזה הוא מצב זמני, ושלמרות שיש גורמים פוליטיים לא מעטים שמעדיפים אותנו מייאושם, ולמרות שלפעמים נראה שכוחות אדירים מופעלים כדי לשכנע אותנו ש"תקווה" זאת סתם עוד מילה בהימנן שלנו, ולא רגש עוצמתי שיכול להביא לשינוי, אנשים מרגישים עמוק בפנים שהמציאות הנוראה שבה אנחנו נמצאים היא לא באמת המנה היחידה בתפריט האזורי. כשאני מתבונן סביבי, מלבד מיעוט יהודי משיחי שחוגג על הגבעות ובכנסת, אני לא רואה אנשים שמרוצים מהמצב הקיים ומוכנים להשלים איתו. רק לחלק מהם יש בעיה מוסרית עם הכיבוש, אבל גם אלה שאין להם מבינים שכל עוד העם הפלסטיני לא יזכה למדינה אף אחד לא ילקק כאן דבש. מלחמות זה דבר יקר, כפי שהזכיר לנו לא מזמן שר הביטחון שלנו, וכל אדם במדינה הזו מושקע אישית במלחמה הבאה: עם בן או אבא או אח או חבר שייכנסו לעזה בפעם המי יודע כמה. והעובדה שהאנשים הלא מרוצים האלה עוד לא מצאו את הדרך הנכונה לפעול, או מנהיג ראוי שיוכלו ללכת אחריו, היא רק מצב זמני. המצב הזמני הזה הוא נורא, אבל באופן פרדוקסלי ככל שהוא הופך לגרוע יותר כך הוא גם הופך את השינוי לבלתי נמנע. אני יודע, סייד, אני יודע, תמיד כשאני מתלהב אני מתחיל להישמע כמו איזה היפי שיכור, אז אסיים את המכתב בסיפור קצת מדכא, לאיזון.

לפני כמה ימים לב ביקש משירה שאני והיא נפסיק לדבר עם אנשים על זה שאנחנו רוצים שלום. כששירה שאלה אותו למה, הוא התפלא, "אמא, לא לימדו אותך כלום בבית ספר? את יודעת מי אמר שהוא רוצה שלום? רבין, סאדאת, ג'ון לנן, ואת כולם רצחו. תביני, גם אני רוצה שלום, אבל אני עוד יותר רוצה הורים." כששירה סיפרה לי את זה הרגשתי צמרמורת בכל הגוף. הנה ילד חכם וסקרן בן שמונה וחצי, שבשנת הלימודים הקודמת לקח חלק בתוכנית המיוחצנת של משרד החינוך, "האחר הוא אני", והאמת הכי חשובה שהוא הצליח לחלץ עד היום מהמציאות שמשתוללת סביבו היא שלרצות שלום זה דבר מסוכן. סליחה, אני מתקן, לרצות בעתיד לא אלים שבו כל תושבי האזור יזכו בהגדרה עצמית וזכויותיהם הבסיסיות יתקיימו זה בסדר, אבל להגיד את זה בקול רם, או, חס וחלילה, לנסות אפילו לעשות משהו בנדון, זה כבר מסוכן מדי.

שמור על עצמך ועל המשפחה שלך, חבר, ואני מבטיח לבוא לבקר בהקדם באורבנה אילינוי, המקום שלב חושב שהוא הטוב ביותר בעולם, אתגר

נ.ב.

ואם אנחנו כבר מדברים כאן קצת פוליטיקה, זאלמה, תגיד, מה הקטע של דאעש: ?

מתוך: "אלכסון", יולי 2014

<http://alaxon.co.il/article/%D7%90%D7%AA%D7%92%D7%A8-%D7%94%D7%99%D7%A7%D7%A8-%D7%A1%D7%99%D7%99%D7%93-%D7%94%D7%99%D7%A7%D7%A8>

צליל sound
 חליל flute
 חול sand
 סופה storm
 טרפה, לטרוף to devour, to
 scramble
 חדל stop!
 סלע rock
 לנדוד to wander
 בעוז strongly
 אחו, לאחוז to hold
 מוט pole
 אטם, לאטום to seal
 נודד wanderer
 was buried נקבר
 צר narrow
 כבשה lamb
 פעו, פעה to bleat
 פרצו, לפרוץ to burst
 שטפון flood
 הושיט stretched
 מחול טרוף crazy dance
 קני סוף reed
 נסחף was carried away
 שיכור drunk
 פרשו, לפרוש to stretch out
 אנפה heron
 סוס horse
 יריעה, יריעות sheet, canvas
 חוט thread
 רקמה, לרקום to embroider
 ברוך שובך welcome back!
 בוגד traitor
 אחוז, לאחוז to hold tightly
 היטב - טוב
 סחפה, לסחוף to wash away –

שיר אהבה בדואי

מילים: איציק ויינגרטן לחן: יצחק קלפטר

צלילי חליל אל החולות של המדבר הִיָּה שולח
 ליטף הוא את גופה הרך והסופה טרפה הכל
 -"חדל להיות כמו החולות אני רוצה אותך כמו סלע"
 אז הבטיח לא לנדוד שוב כמו החול

כשהרוחות אותו ליטפו בעוז אחז במוט האוהל
 אוֹזְנוֹ אָטֵם הוא לא לשמוע לא לנשום כלל את הצליל
 "אתה נודד" לחש מדבר "אתה נקבר באוהל צר"
 והקבשים פִּעוּ בנאדי כמו חליל

הו הו הו הו קול קורא לנדוד לנדוד
 הו הו הו הו קול קורא לנדוד לנדוד

וכשפרצו השיטפונות שכח את כל מה שהבטיח
 אל הצלילים של החליל הושיט ידיים בסופה
 במחול טרוף בקני הסוף נסחף שיכור כמו חול ברוח
 גם הסלעים פרשו כנפיים כמו אנפה

וכשחזר שוב על סוסו להעמיק את מוט האוהל
 על היריעות היא בחוטים ובצבעים מילים רקמה:
 -"ברוך שובה, בוגד, אחוז היטב במוט האוהל
 כי גם אותי סופה נודדת סחפה"

https://www.youtube.com/watch?v=0TFos2UX_Qo

אוצר מילים אביב רמת הביניים Modern Hebrew 120b					
שבוע 6					
It is unbelievable	לא יאֵמֵן	טקסט	Was stopped	הופסק	פעלים
To hell, damn it	לעזאזל		Was mentioned	הוזכר	
To manage, get along	להסתדר		Was returned	הוחזר	
To cope, struggle	להתמודד		Was recorded	הוקלט	
Racism	גזענות		Was brought in	הוכנס	
Officially	רשמית		Was stopped	הושבת	
Engineering	הנדסה		Was printed	הודפס	
Not fair	לא הוגן		Was guided	הודרך	
To wander	לנדוד		Was rented	הושכר	
A drunk	שכור	שיר	Was completed	הושלם	
			Was felt	הורגש	
			Was exchanged	הוחלף	
			Was recommended	הומלץ	
			Was invited	הוזמן	
			Was granted	הוענק	
			Was passed	הועבר	
			Flew	הטיס	
			Dressed some body	הלביש	
			Mentioned	הזכיר	
			Turned on (the light, the fire)	הדליק	
			Dropped	הפיל	
			Announced, let hear	השמיע	
			Made laugh	הצחיק	
			Showed	הראה	